

2024/2019

12.8.2024

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU, EURATOM) 2024/2019**ze dne 11. dubna 2024,****kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména čl. 256 odst. 3 a čl. 281 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména čl. 106a odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na žádost Soudního dvora,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské komise ⁽¹⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 ⁽³⁾ předložil Soudní dvůr dne 14. prosince 2017 Evropskému parlamentu, Radě a Komisi zprávu o možných změnách v rozdělení pravomocí, pokud jde o rozhodování o předběžných otázkách podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“). Soudní dvůr v této zprávě uvedl, že v dané době nebylo třeba navrhovat změny ve způsobu projednávání žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce předkládaných na základě uvedeného článku 267 Smlouvy o fungování EU. V téže zprávě nicméně zdůraznil, že nelze vyloučit pozdější určení příslušnosti Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách v určitých zvláštních oblastech, bude-li to vzhledem k počtu a složitosti žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce předkládaných Soudnímu dvoru nutné pro řádný výkon spravedlnosti. Takové určení příslušnosti navíc odpovídá záměru autorů Niceské smlouvy, kteří zamýšleli posílit účinnost soudního systému Unie stanovením možnosti, aby se Tribunál zapojil do projednávání těchto žádostí.
- (2) Podle statistik Soudního dvora roste počet probíhajících řízení o předběžných otázkách a současně se prodlužuje průměrná délka těchto řízení. Protože žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce musí být projednány rychle, aby vnitrostátní soudy mohly zaručit právo na účinnou právní ochranu, je třeba současnou situaci řešit. Tato situace je způsobena nejen vysokým počtem žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, které jsou každý rok Soudnímu dvoru předloženy, nýbrž i tím, že stále více otázek předkládaných tomuto soudu se vyznačuje značnou složitostí a mimořádnou citlivostí. Aby mohl Soudní dvůr i nadále plnit své poslání, kterým je zachovávání a posilování jednoty a souladu práva Unie, a aby bylo zajištěno, že rozhodnutí Soudního dvora budou vysoce kvalitní, je třeba v zájmu řádného výkonu spravedlnosti využít možnosti stanovené v čl. 256 odst. 3 prvním pododstavci Smlouvy o fungování EU a určit příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách podle článku 267 Smlouvy o fungování EU ve zvláštních oblastech určených statutem Soudního dvora Evropské unie (dále jen „statut“).
- (3) Určení příslušnosti Tribunálu k rozhodování o některých předběžných otázkách by mělo Soudnímu dvoru umožnit věnovat více času a prostředků posuzování nejsložitějších a nejcitlivějších žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce a zintenzivnit v tomto rámci dialog se soudy členských států, mimo jiné častějším využíváním mechanismu stanoveného v článku 101 jednacího řádu Soudního dvora, který mu umožňuje požádat předkládající soud o vysvětlení ve lhůtě, kterou stanoví, a to vedle spisů účastníků řízení nebo písemných vyjádření předložených zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu.
- (4) V této souvislosti a vzhledem k tomu, že se od Soudního dvora při rozhodování o předběžných otázkách stále více vyžaduje, aby rozhodoval o záležitostech ústavní povahy nebo věcech souvisejících s lidskými právy a Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), je třeba posílit transparentnost a otevřenost soudního řízení. Za

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 14. března 2023 (COM(2023)0135).⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 27. února 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 19. března 2024.⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 341, 24.12.2015, s. 14).

tímto účelem, a aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001⁽⁴⁾, by měl být statut změněn tak, aby stanovil, že spisy účastníka řízení nebo písemná vyjádření předložené zúčastněným uvedeným v článku 23 statutu by měly být zveřejněny na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie v přiměřené lhůtě po skončení věci, pokud tento zúčastněný nevznese proti zveřejnění svých písemností námitku, přičemž v takovém případě se na stejných internetových stránkách učiní o této námitce poznámka. Tímto zveřejněním se posílí transparentnost a buduje důvěra v Evropskou unii a její právo.

- (5) V návaznosti na reformu soudního rámce Unie vyplývající z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 je Tribunál v současnosti schopen čelit nárůstu pracovní zátěže, s nímž bude spojeno toto určení příslušnosti k rozhodování o předběžných otázkách v některých zvláštních oblastech. Ovšem vzhledem k tomu, že pracovní zátěž Tribunálu je úzce spjata s vývojem činností Unie, bude třeba zajistit, aby Tribunál mohl i nadále plně vykonávat soudní přezkum ve vztahu k orgánům, institucím a jiným subjektům Unie.
- (6) Z důvodu právní jistoty je nezbytné, aby oblasti, v nichž je určena příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách, byly jasně vymezeny a aby bylo možné je dostatečně oddělit od jiných oblastí. Je rovněž důležité, aby se jednalo o oblasti, v nichž existuje rozsáhlá judikatura Soudního dvora, již se může Tribunál řídit při výkonu své pravomoci rozhodovat o předběžných otázkách.
- (7) Při určování zvláštních oblastí by měla být rovněž zohledněna nutnost odlehčit Soudnímu dvoru od projednávání dostatečně vysokého počtu řízení o předběžných otázkách tak, aby se to na jeho pracovní zátěži reálně projevilo.
- (8) Zvláštní oblasti, v nichž je určena příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách, by měly být určeny právě na základě uvedených kritérií. S ohledem na vyvíjející se povahu práva Unie by se při určování mělo využít tradičního způsobu odkazování na tyto zvláštní oblasti. Aby se zajistilo, že určování těchto oblastí bude moci pokračovat s nezbytnou právní jistotou i v budoucnu, a to navzdory vývoji práva Unie v těchto zvláštních oblastech, je důležité zohlednit záležitosti, které jsou v těchto zvláštních oblastech v době přijetí tohoto nařízení obvykle zahrnuty.
- (9) Společný systém daně z přidané hodnoty, spotřební daně, celní kodex a sazební zařazení zboží do kombinované nomenklatury splňují kritéria, aby mohly být považovány za zvláštní oblasti ve smyslu čl. 256 odst. 3 prvního pododstavce Smlouvy o fungování EU. V době přijetí tohoto nařízení zahrnují tyto oblasti záležitosti, jako je stanovení základu daně pro vyměření daně z přidané hodnoty či podmínek pro osvobození od této daně; výklad obecné úpravy spotřebních daní a rámce týkajícího se daní z alkoholu, alkoholických nápojů, tabákových výrobků, energetických produktů a elektřiny; skutečnosti, na jejichž základě se uplatňují dovozní nebo vývozní cla v kontextu obchodu se zbožím, jako je společný celní sazebník, původ a celní hodnota zboží; režimy dovozu a vývozu, včetně vzniku, určení a zániku celního dluhu; zvláštní celní režimy; systém pro osvobození od cla, jakož i výklad konkrétních sazebních zařazení a kritéria pro klasifikaci určitého zboží v rámci kombinované nomenklatury stanovené v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87⁽⁵⁾.
- (10) Náhrady a pomoc cestujícím v případě zpoždění nebo zrušení dopravní služby či odepření nástupu do dopravního prostředku splňují kritéria, aby mohly být považovány za zvláštní oblast ve smyslu čl. 256 odst. 3 prvního pododstavce Smlouvy o fungování EU, a zahrnují záležitosti, které jsou v době přijetí tohoto nařízení upraveny nařízeními Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004⁽⁶⁾, (EU) č. 1177/2010⁽⁷⁾, (EU) č. 181/2011⁽⁸⁾ a (EU) 2021/782⁽⁹⁾. Stejná kritéria jsou splněna i v souvislosti se systémem pro obchodování s povolenkami na emise

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽⁵⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 (Úř. věst. L 46, 17.2.2004, s. 1).

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1177/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 1).

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 181/2011 ze dne 16. února 2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 1).

skleníkových plynů, který je v době přijetí tohoto nařízení upraven směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽¹⁰⁾ a akty přijatými na jejím základě.

- (11) S ohledem na věcné kritérium, jež se použije na vymezení příslušnosti k rozhodování o předběžných otázkách mezi Soudním dvorem a Tribunálem, je z důvodu právní jistoty a rychlého průběhu řízení důležité, aby o tom, který soud je příslušný k rozhodnutí o předběžné otázce, nemusely rozhodovat předkládající soudy. Každá žádost o rozhodnutí o předběžné otázce by tedy měla být podána Soudnímu dvoru, který by měl v souladu s detailními pravidly, jež jsou stanovena v jeho jednacím řádu, určit, zda žádost spadá výlučně do jedné či více zvláštních oblastí určených statutem, a zda tedy má být předána Tribunálu.
- (12) Soudní dvůr by měl i nadále rozhodovat o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce, které, ačkoli souvisejí se zvláštními oblastmi, v nichž byla tímto nařízením určena příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách, se zároveň týkají dalších oblastí, neboť čl. 256 odst. 3 první pododstavec Smlouvy o fungování EU neupravuje možnost určit příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách v jiných než ve zvláštních oblastech.
- (13) Právo na to, aby jejich věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem, je základním právem zaručeným čl. 47 druhým pododstavcem Listiny. Proto je třeba v samotném statutu jasně uvést, že Soudní dvůr zůstane příslušný, pokud žádost o rozhodnutí o předběžné otázce vyvolává samostatné otázky ohledně výkladu primárního práva, mezinárodního práva veřejného, obecných zásad práva Unie nebo Listiny, a to s ohledem na horizontální povahu těchto předpisů, a to i v případě, že právní rámec věci v původním řízení spadá do jedné nebo více zvláštních oblastí, v souvislosti s nimiž byla tímto nařízením určena příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách.
- (14) Po předběžné analýze a po vyslechnutí místopředsedy Soudního dvora a prvního generálního advokáta by měl předseda Soudního dvora informovat soudní kancelář, zda má být žádost o rozhodnutí o předběžné otázce předána Tribunálu, nebo zda má být předána k další analýze všeobecné schůzi, které se účastní všichni soudci a generální advokáti Soudního dvora. V zájmu řádného a rychlého výkonu spravedlnosti by se proces posuzování, zda má být žádost předána Tribunálu, měl uskutečnit ve lhůtě, která není delší, než je nezbytně nutné, přičemž se zohlední povaha, délka a složitost věci.
- (15) V zájmu právní jistoty a větší transparentnosti soudního řízení by měl Soudní dvůr nebo Tribunál ve svém rozhodnutí o předběžné otázce stručně odůvodnit, proč je příslušný rozhodnout o předběžné otázce. Kromě toho by měl Soudní dvůr zveřejnit a pravidelně aktualizovat seznam příkladů ilustrujících použití článku 50b statutu ve znění tohoto pozměňujícího nařízení.
- (16) Tribunál rozhodne o otázkách příslušnosti nebo přípustnosti vznesených výslovně nebo implicitně v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, která mu byla předána.
- (17) V čl. 54 druhém pododstavci statutu se stanoví, že pokud Tribunál zjistí, že není příslušný k řízení ve věci, ve které je příslušný Soudní dvůr, postoupí věc Soudnímu dvoru. Stejná povinnost by měla platit v případě, že Tribunál při posuzování žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, která mu byla předána, zjistí, že tato žádost nespĺňuje kritéria stanovená v čl. 50b prvním pododstavci statutu, ve znění tohoto pozměňujícího nařízení.
- (18) Kromě toho může Tribunál podle čl. 256 odst. 3 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU postoupit Soudnímu dvoru věc, pro kterou je sice příslušný, ale vyžaduje zásadní rozhodnutí, jež může ovlivnit jednotu či soulad práva Unie.
- (19) Aby byly vnitrostátním soudům a zúčastněným uvedeným v článku 23 statutu poskytnuty stejné záruky, jaké nabízí Soudní dvůr, měl by Tribunál přijmout procesní pravidla rovnocenná pravidlům, která při rozhodování o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce uplatňuje Soudní dvůr, zejména pokud jde o povolávání generálního advokáta. Soudci Tribunálu by měli ze svého středu zvolit členy, kteří budou vykonávat funkci generálního advokáta po dobu tří let s možností opakovaného zvolení. Po dobu, po kterou tyto členové vykonávají funkci generálního advokáta, by neměli zasedat jako soudci ve věcech, na které se vztahuje článek 267 Smlouvy o fungování EU. Kromě toho by generální advokát, kterému je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce přidělena, měl v zájmu zajištění své nezávislosti náležet k jinému senátu, než kterému byla tato žádost přidělena.

⁽¹⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (20) S ohledem na zvláštnosti, jimiž se vyznačuje řízení o předběžné otázce ve srovnání s přímými žalobami, pro něž je příslušný Tribunál, je namístě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce přidělovat senátům Tribunálu k tomu určeným.
- (21) Kromě toho je za účelem zachování zejména souladu rozhodnutí o předběžných otázkách vydaných Tribunálem a v zájmu řádného výkonu spravedlnosti třeba přijmout ustanovení upravující středně velký senát Tribunálu, který je větší než senát o pěti soudcích a zároveň menší než velký senát. Vzhledem k tomu, že na základě tohoto nařízení vzroste odpovědnost Tribunálu, mělo by být členskému státu či orgánu Unie, který se účastní řízení, umožněno požádat o svolání tohoto středně velkého senátu, jsou-li Tribunálu předloženy věci podle článku 267 Smlouvy o fungování EU.
- (22) Ze statistik Soudního dvora je patrné, že proti rozhodnutím Tribunálu je podáván vysoký počet opravných prostředků. S cílem zachovat účinnost řízení o opravném prostředku a umožnit Soudnímu dvoru, aby se soustředil na opravné prostředky vyvolávající zásadní právní otázky, by se měl, současně se zajištěním splnění požadavků na účinnou soudní ochranu, mechanismus rozhodování o přijatelnosti opravného prostředku rozšířit.
- (23) Mechanismus rozhodování o přijatelnosti opravného prostředku by se měl rozšířit na opravné prostředky, jejichž předmětem je rozhodnutí Tribunálu týkající se rozhodnutí nezávislého odvolacího senátu některé instituce nebo některého jiného subjektu Unie, v nichž byl k 1. květnu 2019 takový nezávislý odvolací senát zřízen, ale které v článku 58a statutu ještě nejsou uvedeny. Tyto opravné prostředky se týkají věcí, které již byly projednány dvakrát, a to nejprve nezávislým odvolacím senátem a poté Tribunálem, takže právo na účinnou soudní ochranu je plně zaručeno.
- (24) Mechanismus rozhodování o přijatelnosti opravného prostředku by se měl rozšířit i na spory týkající se plnění smluv obsahujících rozhodčí doložku ve smyslu článku 272 Smlouvy o fungování EU, které od Tribunálu nejčastěji pouze vyžadují, aby na podstatu sporu uplatnil vnitrostátní právo, na něž odkazuje rozhodčí doložka. V případech vyžadujících, aby Tribunál na podstatu sporu uplatnil právo Unie, by opravné prostředky podané proti rozhodnutím, která Tribunál v souvislosti s těmito spory vydal, měly být uznány jako přijatelné tehdy, pokud nastolují otázky významné z hlediska jednoty, souladu nebo dalšího vývoje práva Unie.
- (25) Podle článku 23 statutu má Evropský parlament, Rada a Evropská centrální banka právo předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo písemná vyjádření, pokud přijaly akt, jehož platnost nebo výklad je předmětem sporu. Soudní dvůr však již ve své soudní praxi umožnil Evropskému parlamentu a Evropské centrální bance účastnit se i řízení o jiných žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce, pokud měly na otázkách vznesených vnitrostátním soudem zvláštní zájem.
- (26) Článek 23 statutu je proto třeba změnit tak, aby stanovil, že všechna rozhodnutí vnitrostátního soudu, kterými předkládá věc Soudnímu dvoru, musí být oznámena Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance, aby mohly posoudit, zda mají takový zvláštní zájem, a rozhodnout, zda chtějí uplatnit své právo předložit spisy účastníků řízení nebo písemná vyjádření. Touto změnou by nemělo být dotčeno právo jiných orgánů, institucí nebo subjektů předkládat spisy účastníků řízení nebo písemná vyjádření, pokud přijaly akt, jehož platnost nebo výklad je předmětem sporu.
- (27) Tímto nařízením dochází k důležitému vývoji soudního rámce Unie, a jeho provádění by proto mělo být pečlivě sledováno. Za tímto účelem by Soudní dvůr měl Evropskému parlamentu, Radě a Komisi v přiměřené lhůtě předložit zprávu o rozhodnutí určit příslušnost Tribunálu k rozhodování o předběžných otázkách ve zvláštních oblastech a rozšířit mechanismus rozhodování o přijatelnosti opravného prostředku. Soudní dvůr by měl zejména poskytnout informace, které umožní posoudit, do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů, a to s ohledem na rychlost vyřizování věcí a účinnost projednávání nejsložitějších nebo nejcitlivějších opravných prostředků a žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce.
- (28) Evropský parlament a Soudní dvůr navázaly konstruktivní dialog o fungování soudního systému Unie, který se v kontextu současné reformy ukázal jako obzvláště přínosný. Tento dialog, k němuž mohou být ve vhodných případech přizváni odborníci, by měl být každoročně veden strukturovaným způsobem, s náležitým ohledem na úlohu a pravomoci každého orgánu, s cílem jednat o provádění reformy statutu zavedené tímto nařízením a zvážit další zlepšení.

- (29) Nedílnou součástí informovaného rozhodování a zajišťování kvalitnějšího procesu přijímání právních předpisů jsou konzultace s veřejností a zúčastněnými stranami. Před přijetím žádosti nebo návrhu za účelem změny ustanovení Protokolu č. 3 o statutu podle článku 281 Smlouvy o fungování EU by Soudní dvůr nebo Komise měly vést veřejné konzultace, a to otevřeným a transparentním způsobem tak, aby pravidla a lhůty těchto veřejných konzultací umožnily co nejširší možnou účast. Výsledky veřejných konzultací a konzultací se zúčastněnými stranami by měly být neprodleně sděleny Komisi nebo Soudnímu dvoru, jakož i Evropskému parlamentu a Radě a měly by být zveřejněny.
- (30) Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „statut“) se mění takto:

1) Článek 23 se mění takto:

a) první a druhý pododstavec se nahrazují tímto:

„V případech uvedených v článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie doručí příslušný vnitrostátní soud Soudnímu dvoru své rozhodnutí, jímž bylo řízení přerušeno a věc předložena Soudnímu dvoru. Toto rozhodnutí pak oznámí vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora účastníkům řízení, členským státům, Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Evropské centrální bance, jakož i orgánu, instituci nebo jinému subjektu Unie, který přijal akt, jehož platnost nebo výklad je předmětem sporu.“

Do dvou měsíců od tohoto oznámení mají účastníci řízení, členské státy, Komise a, pokud se domnívají, že mají zvláštní zájem na otázkách uvedených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, též Evropský parlament, Rada a Evropská centrální banka právo předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo písemná vyjádření. Orgán, instituce nebo subjekt, který přijal akt, jehož platnost nebo výklad je předmětem sporu, má případně rovněž právo předložit spisy účastníků řízení nebo písemná vyjádření.“;

b) doplňuje se nový pododstavec, který zní:

„Spisy účastníka řízení nebo písemná vyjádření předložené zúčastněným podle tohoto článku se zveřejní na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie v přiměřené lhůtě po skončení věci, pokud tento zúčastněný nevznesl proti zveřejnění svých písemností námitku.“

2) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 49a

Tribunálu je při projednávání žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, které mu byly předány v souladu s článkem 50b, nápomocen jeden nebo více generálních advokátů.

Soudci Tribunálu volí ze svého středu v souladu s jednacím řádem Tribunálu členy, kteří budou povoláni k výkonu funkce generálního advokáta. Po dobu, po kterou tito členové vykonávají funkci generálního advokáta, nezasedají jako soudci ve věcech, které se týkají žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce.

Pro každou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se generální advokát vybere ze soudců zvolených k výkonu této funkce, kteří jsou členy jiného senátu, než je senát, kterému byla dotčená žádost přidělena.

Soudci, kteří byli zvoleni, aby vykonávali úkoly uvedené v druhém pododstavci, jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě.“

3) Článek 50 se mění takto:

a) druhý a třetí pododstavec se nahrazují tímto:

„Tribunál může zasedat rovněž ve velkém senátu nebo ve středně velkém senátu, který je větší než senát o pěti soudcích a zároveň menší než velký senát, nebo jako samosoudce.

Složení senátů a okolnosti a podmínky, za jakých Tribunál v těchto různých soudních kolegiích zasedá, určí jednacím řád.“;

b) doplňuje se nový pododstavec, který zní:

„Rozhoduje-li Tribunál na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, zasedá ve středně velkém senátu, pokud o to požádá členský stát nebo orgán Unie, který se účastní řízení.“

4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 50b

Tribunál je příslušný rozhodovat o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce předložených na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, které spadají výlučně do jedné nebo více následujících zvláštních oblastí:

- a) společný systém daně z přidané hodnoty;
- b) spotřební daně;
- c) celní kodex;
- d) sazební zařazení zboží do kombinované nomenklatury;
- e) náhrady a pomoc cestujícím v případě odepření nástupu do dopravního prostředku nebo zpoždění nebo zrušení dopravní služby;
- f) systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

Aniž je dotčen první pododstavec, Soudní dvůr je nadále příslušný rozhodovat o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce, které vyvolávají samostatné otázky ohledně výkladu primárního práva, mezinárodního práva veřejného, obecných zásad práva Unie nebo Listiny základních práv Evropské unie.

Každá žádost podávaná na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie se předkládá Soudnímu dvoru. Jakmile Soudní dvůr co možná nejrychleji a v souladu s pravidly stanovenými v jeho jednacím řádu ověří, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce spadá výlučně do jedné nebo více zvláštních oblastí uvedených v prvním pododstavci, předá tuto žádost Tribunálu.

Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, o kterých podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie rozhoduje Tribunál, se přidělují senátům, které byly k tomuto účelu určeny, v souladu s pravidly stanovenými v jednacím řádu.“

5) V článku 54 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud Tribunál zjistí, že není příslušný k řízení o žalobě či žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, pro niž je příslušný Soudní dvůr, postoupí tuto žalobu či žádost Soudnímu dvoru. Obdobně pokud Soudní dvůr zjistí, že je k žalobě nebo žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce příslušný Tribunál, postoupí ji Tribunálu, který již poté nemůže prohlásit svou nepříslušnost.“

6) Článek 58a se nahrazuje tímto:

„Článek 58a

Opravný prostředek proti rozhodnutí Tribunálu, které se týká rozhodnutí nezávislého odvolacího senátu některého z níže uvedených institucí nebo jiných subjektů Unie, se projedná, pouze pokud jej Soudní dvůr uzná přijatelným:

- a) Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví;
- b) Odrůdový úřad Společenství;
- c) Evropská agentura pro chemické látky;
- d) Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví;
- e) Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů;
- f) Jednotný výbor pro řešení krizí;
- g) Evropský orgán pro bankovníctví;
- h) Evropský orgán pro cenné papíry a trhy;
- i) Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění;
- j) Agentura Evropské unie pro železnice.

Postup uvedený v prvním pododstavci se použije i na opravné prostředky proti:

- a) rozhodnutím Tribunálu, která se týkají rozhodnutí nezávislého odvolacího senátu zřízeného po dni 1. května 2019 v rámci jakékoli jiné instituce nebo jakéhokoli jiného subjektu Unie, který musí věc projednat předtím, než lze podat žalobu k Tribunálu;
- b) rozhodnutím Tribunálu týkajícím se plnění smlouvy, která obsahuje rozhodčí doložku ve smyslu článku 272 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Opravný prostředek se uzná zcela nebo zčásti přijatelným v souladu s pravidly upřesněnými v jednacím řádu, pokud nastoluje otázku významnou pro jednotu, soulad nebo další vývoj práva Unie.

Rozhodnutí o uznání či neuznání přijatelnosti opravného prostředku musí být odůvodněno a zveřejněno.“

7) Do hlavy V statutu se vkládá nový článek, který zní:

„Článek 62d

Před předložením žádosti nebo návrhu za účelem změny tohoto statutu vede Soudní dvůr, nebo případně Komise, rozsáhlé konzultace.“

Článek 2

1. Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie a projednávané Soudním dvorem k prvnímu dni měsíce následujícího po vstupu tohoto nařízení v platnost projedná Soudní dvůr.
2. Na opravné prostředky proti rozhodnutím Tribunálu, která se týkají rozhodnutí odvolacího senátu některé z institucí nebo některého z jiných subjektů Unie uvedených v čl. 58a prvním pododstavci písm. e) až j) statutu, ani na opravné prostředky proti rozhodnutím uvedeným v čl. 58a druhém pododstavci písm. b) statutu, které jsou ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost projednávány Soudním dvorem, se nevztahuje mechanismus rozhodování o přijatelnosti opravného prostředku.

Článek 3

1. Do 2. září 2025 Soudní dvůr zveřejní a poté pravidelně aktualizuje seznam příkladů použití článku 50b statutu.
2. Do 2. září 2028 předloží Soudní dvůr Evropskému parlamentu, Radě a Komisi zprávu o provádění reformy statutu zavedené tímto nařízením.

V této zprávě Soudní dvůr uvede alespoň:

- a) počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce podaných na základě článku 267 Smlouvy o fungování EU;
- b) počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce v každé ze zvláštních oblastí uvedených v čl. 50b prvním pododstavci statutu;
- c) počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, kterými se zabýval Tribunál, a zvláštní oblasti uvedené v čl. 50b prvním pododstavci statutu, kterých se týkaly, a případně počet věcí, které Tribunál postoupil Soudnímu dvoru, a počet rozhodnutí Tribunálu, která byla předmětem přezkumu podle článku 62 statutu;
- d) počet a povahu žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, které nebyly Tribunálu předány, přestože právní rámec věci v původním řízení spadá do jedné nebo více zvláštních oblastí uvedených v čl. 50b prvním pododstavci statutu;
- e) průměrnou dobu projednávání žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 50b statutu u Soudního dvora i Tribunálu, ověřování podle čl. 50b třetího pododstavce statutu a provádění přezkumu podle článku 62 statutu;
- f) počet a povahu věcí, na něž se vztahoval mechanismus rozhodování o přijatelnosti opravného prostředku;
- g) informace umožňující posoudit dosažení cílů sledovaných tímto nařízením, a to s ohledem na rychlost vyřizování věcí i na účinnost projednávání nejsložitějších nebo nejcitlivějších opravných prostředků a žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, zejména díky větší výměně informací s předkládajícími soudy podle článku 101 jednacím řádu Soudního dvora;

h) informace o použití čl. 23 pátého pododstavce statutu, zejména o zveřejněných písemnostech a vznesených námitkách.

Ke zprávě se případně připojí žádost o legislativní akt pozměňující statut, zejména s cílem revidovat seznam zvláštních oblastí stanovených v čl. 50b prvním pododstavci statutu.

Článek 4

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem měsíce následujícího po dni vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 11. dubna 2024.

Za Evropský parlament

předsedkyně

R. METSOLA

Za Radu

předsedkyně

V. DE BUE